

POSTANOWIENIE

16 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 16 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa R. A. i K.A.

przeciwko E. D.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę,

na skutek skargi kasacyjnej E. D.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 23 czerwca 2022 r., I ACa 819/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanej na rzecz każdego powoda po 1350 (jeden tysiąc pięćdziesiąt) złotych kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie z powództwa R. A. i K. A. przeciwko E. D. o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę: zasądził od pozwanej na rzecz powoda 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 listopada 2019 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powoda 10 000 zł tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 listopada 2019 r. do

dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powoda rentę alimentacyjną w wysokości 300 zł miesięcznie płatną w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca poczynając od 1 grudnia 2019 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności; zasądził od pozwanej na rzecz powódki 40 000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 maja 2019 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powódki 10 000 zł tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Wyrokiem z 23 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację pozwanej.

W skardze kasacyjnej pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania

przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Powołana w skardze kwestia nie ma cech istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadniając wniosek, skarżąca sformułowała pytania stanowiące przejaw jej wątpliwości co do trafności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Przedstawione „istotne zagadnienie prawne”, to w istocie zarzuty ujęte w nieco zmienionej formie, które skarżąca uzupełniła argumentacją służącą zaprezentowaniu stanowiska Sądu Apelacyjnego oraz własnych jej poglądów na temat rozwiązania poruszonych kwestii. W skardze brak natomiast wymaganej argumentacji prawnej mającej przekonać, że w sprawie pojawił się abstrakcyjny, istotny problem prawny, budzący poważne wątpliwości i wymagający rozwiązania przez Sąd Najwyższy. Wątpliwości skarżącej, które koncentrują się wokół przyjętego przez Sąd drugiej instancji rozstrzygnięcia, nie świadczą o wystąpieniu istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN:

z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzają się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy jego ferowaniu popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie z powództwa R. A. i K. A. przeciwko E. D. o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę: zasądził od pozwanej na rzecz powoda 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 listopada 2019 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powoda 10 000 zł tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 listopada 2019 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powoda rentę alimentacyjną w wysokości 300 zł miesięcznie płatną w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca poczynając od 1 grudnia 2019 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie

uchybień terminowi płatności; zasądził od pozwanej na rzecz powódki 40 000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 maja 2019 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej na rzecz powódki 10 000 zł tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Wyrokiem z 23 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację pozwanej.

W skardze kasacyjnej pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Powołana w skardze kwestia nie ma cech istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadniając wniosek, skarżąca sformułowała pytania stanowiące przejaw jej wątpliwości co do trafności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Przedstawione „istotne zagadnienie prawne”, to w istocie zarzuty ujęte w nieco zmienionej formie, które skarżąca uzupełniła argumentacją służącą zaprezentowaniu stanowiska Sądu Apelacyjnego oraz własnych jej poglądów na temat rozwiązania poruszonych kwestii. W skardze brak natomiast wymaganej argumentacji prawnej mającej przekonać, że w sprawie pojawił się abstrakcyjny, istotny problem prawny, budzący poważne wątpliwości i wymagający rozwiązania przez Sąd Najwyższy. Wątpliwości skarżącej, które koncentrują się wokół przyjętego przez Sąd drugiej instancji rozstrzygnięcia, nie świadczą o wystąpieniu istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzają się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś

wykazania, że przy jego ferowaniu popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[ms]